

February 2023 | NL

Hoe kijkt de burger ertegenaan? Seizoen 3, aflevering 25 — Een digitaal Europa: tussen regelgeving en innovatie

Digitale innovatie kan ons bedrijfsleven, onze samenleving en onze levens veranderen, maar kan ook een bedreiging vormen als een en ander niet naar behoren wordt gereguleerd. In deze aflevering van "Hoe kijkt de burger ertegenaan" maken we de balans op van de digitale transformatie in Europa. Waar staat de EU in vergelijking met de rest van de wereld? Welke uitdagingen en kansen wachten ons? Hoe kan Europa zijn concurrentiepositie veiligstellen en tegelijk de rechten en het welzijn van zijn burgers beschermen?

We buigen ons over deze kwestie en zoeken naar antwoorden samen met **Tanya O'Carroll**, deskundige technologie en mensenrechten, Jennifer Baker, journalist in Brussel, gespecialiseerd in technologie, politiek en digitale wetgeving, en EESC-leden **Gonçalo Lobo Xavier** (groep Werkgevers), directeur-generaal van de Portugese Vereniging van distributiebedrijven (APED), **Franca Salis-Madinier** (groep Werknemers), vicevoorzitter van de EESC-waarnemingspost Digitale Transitie en Eengemaakte Markt, en **Giuseppe Guerini** (groep Maatschappelijke Organisaties), voorzitter van de Europese confederatie van industriële en dienstverlenende coöperaties. (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN

HOOFDARTIKEL

Hoofdartikel

Een jaar oorlog in Oekraïne

Toen op 24 februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitbrak, heeft het EESC onmiddellijk de ongerechtvaardigde en niet-uitgelokte invasie van Oekraïne door de Russische regering veroordeeld.

Het afgelopen jaar hebben wij op verschillende manieren onze solidariteit met het Oekraïense volk betuigd en opgeroepen tot doortastende maatregelen op Europees en nationaal niveau. Ik ben trots op het EESC, dat hard werkt om de gevolgen van de oorlog voor de bevolking en de economie van Oekraïne en Europa in kaart te brengen en om de beste manieren te vinden om Oekraïne en zijn maatschappelijk middenveld te steunen.

We hebben twee krachtige resoluties aangenomen. Een derde zal tijdens de zitting in februari worden goedgekeurd. De eerste resolutie, die in maart 2022 werd

aangenomen, ging over de economische, sociale en milieugevolgen van de oorlog. De tweede resolutie, die in juni werd aangenomen, richtte zich op de toekomst en ging in op de naoorlogse hulpverlening aan Oekraïne en de wederopbouw van het land. Zo riep het EESC de EU op om Oekraïne de status van kandidaat-lidstaat te verlenen. Enkele dagen later nam de Raad een besluit in die zin. Wij hebben ook onze deuren geopend voor vertegenwoordigers van Oekraïense maatschappelijke organisaties, zoals Promote Ukraine, en hebben hen kantoorruimte en logistieke en administratieve ondersteuning geboden.

De oorlog in Oekraïne blijft een topprioriteit voor Europa. Hopelijk kunnen we snel beginnen met de wederopbouw van Oekraïne, die duurzaam, transparant, milieuvriendelijk en digitaal moet zijn. Dit vereist echte betrokkenheid van de sociale partners en andere maatschappelijke organisaties.

Het verdriet, de woede en de pijn van het Oekraïense volk moeten worden erkend en gehoord. Toch ben ik diep geraakt door de kracht, de hoop, de moed en de veerkracht van de Oekraïeners. We hebben ook gezien dat burgers, bedrijven en gemeenschappen in heel Europa het Oekraïense volk steunen en solidariteit tonen.

Tijdens onze zitting in januari zei de voorzitter van het Europees Parlement, Roberta Metsola: “Oekraïne vecht onvermoeibaar voor democratie, vrijheid en rechtvaardigheid. En het vecht ook voor ons.” Ik ben het hier volledig mee eens. Er kan geen veilig Europa zijn zonder een vrij en democratisch Oekraïne!

Christa Schweng
EESC-voorzitter

VOOR IN UW AGENDA

28 februari 2023, Brussel

Stakeholdersconferentie over de circulaire economie

1-3 maart 2023, Brussel

Dagen voor het maatschappelijk middenveld 2023

22-23 maart 2023, Brussel

EESC-zitting

23-24 maart 2023, Brussel

Jouw Europa, jouw mening! 2023

METEEN TER ZAKE!

Voor deze “Meteen ter zake!” hebben we **Stoyan Tchoukanov** gevraagd om de belangrijkste punten te belichten uit zijn advies over de herziening van de richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater. (ehp)

STOYAN TCHOUKANOV: “DE VERONTREINIGING HEEFT DE GRENS OVERSCHREDEN”

In zijn advies roept het EESC de Europese instellingen op om water als prioriteit te gaan behandelen en een “Europese Blue Deal” te ontwikkelen: een radicale inspanning om te anticiperen op behoeften, watervoorraden in stand te houden en watergerelateerde uitdagingen adequaat aan te pakken door middel van een alomvattend en gecoördineerd stappenplan.

Schoon water is een van onze kostbaarste hulpbronnen. Het is cruciaal voor het functioneren van ecosystemen en onze samenleving, alsook voor sociaal-economische activiteiten. Sinds 2022, toen er in een aantal wetenschappelijke studies melding van werd gemaakt dat er microplastics in de menselijke bloedbaan en in moedermelk waren aangetroffen, wordt de noodzaak van dringende en doortastende maatregelen niet meer ter discussie gesteld. Met de verontreiniging is een grens overschreden, en we weten niet eens hoe ver, omdat we met onze kennis nog maar aan het begin staan.

Het voorstel voor een richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater is zeer constructief en goed opgebouwd. Het biedt de gelegenheid om de EU-regels te actualiseren door de resterende bronnen van onbehandeld afvalwater en nieuwe verontreinigende stoffen aan te pakken, en de energie- en circulariteitsaspecten van afvalwaterbehandeling te verbeteren in overeenstemming met de Green Deal en de digitalisering van Europa.

Het voorstel breidt het toepassingsgebied van de richtlijn uit tot agglomeraties met een inwonerequivalent van 1 000 of meer, wat betekent dat ook kleine plaatsen verplicht zullen zijn om stedelijk afvalwater op te vangen en te behandelen, en daarvoor EU-financiering zullen kunnen aanvragen.

Het EESC spreekt zich sterk uit voor de toepassing van het beginsel “de vervuiler betaalt” om ervoor te zorgen dat waterdiensten betaalbaar blijven en om de kosten voor het verwijderen van microverontreinigingen in het afvalwater op de veroorzakers ervan te kunnen verhalen. Stedelijk afvloeiwater en riooloverstortingen zijn een hotspot voor vervuiling, met begrip van antimicrobiële agentia, farmaceutische reststoffen en giftige stoffen die in het water levende organismen en de volksgezondheid in gevaar brengen, en moeten worden opgevangen en naar behoren worden behandeld alvorens in ontvangende wateren te worden geloosd.

Met dit advies roept het EESC de Europese instellingen op om afvalwater in een ruimere visie in te bedden, water als prioriteit te gaan behandelen en een “Europese Blue Deal” te ontwikkelen: een radicale inspanning

om te anticiperen op behoeften, watervoorraden in stand te houden en watergerelateerde uitdagingen adequaat aan te pakken door middel van een alomvattend en gecoördineerd stappenplan met ambitieuze doelstellingen en maatregelen, gekoppeld aan overeengekomen mijlpalen.

“EEN VRAAG VOOR ...”

“Een vraag voor...”

In deze editie interviewen we **María del Carmen Barrera Chamorro** over een ander aspect van het netelige energievraagstuk, dat we vorige maand al hebben behandeld.

María del Carmen Barrera Chamorro, lid van het EESC, is auteur van een nieuw rapport over het energiebeleid en de arbeidsmarkt. (ehp)

Maria del Carmen Barrera Chamorro: een energietransitie die goed is voor de werkgelegenheid

EESC Info: Wat is de impact van de energietransitie op de werkgelegenheid in de regio’s die de transitie doormaken en wat zijn de voorstellen van het EESC in dit verband?

Maria del Carmen Barrera Chamorro: Tot nu toe lopen de ervaringen sterk uiteen, met enkele successen en tal van mislukkingen. Maar voor de werkgelegenheid is een succesvolle energietransitie van het allergrootste belang. Europa heeft alleen een concurrerende en gezonde toekomst als er wordt gezorgd voor duurzame werkgelegenheid en sociale bescherming en als bedrijven steun krijgen voor de transitie.

Het EESC vindt dat territoriale energietransitieplannen vergezeld moeten gaan van passende regelingen of overeenkomsten voor eerlijk sociaal overleg, waarbij het creëren, behouden en waarborgen van duurzame kwaliteitsbanen en steun voor mensen vaste voorwaarden zijn bij de uitwerking, uitvoering en evaluatie van de geplande maatregelen. Hieronder vallen ook de middelen die worden ontvangen ter bevordering van de energietransitie.

Ook moet het arbeidsmarktbeleid beter worden ingebed in wetgeving en beleid op het gebied van milieu en energie, met stimulansen voor duurzame kwaliteitsbanen. Er zullen middelen nodig zijn om de kosten te delen van tijdelijke of permanente herstructureringsprocessen en omscholingsprogramma's, die mensen beter inzetbaar moeten maken in een koolstofarme economie.

Een en ander moet worden geflankeerd door sociaal welzijnsbeleid, zoals garanties voor een universele toegang tot energiediensten, een vervangingsinkomen en een toereikend minimuminkomen. De integratie van dit beleid, als onderdeel van het ontwikkelingsplan van de Europese pijler van sociale rechten, moet altijd via sociale dialoog en collectieve onderhandelingen gebeuren.

Een krachtiger beleid voor publieke en private investeringen en voor maatschappelijke compensatie is ook van cruciaal belang, gezien de negatieve gevolgen voor het concurrentievermogen van het bedrijfsleven en het mkb in de EU en voor de meest kwetsbare huishoudens.

Ten slotte hebben we een vernieuwd cohesiebeleid nodig waarbij de dwarsverbanden tussen de energietransitie, de arbeidsmarkten en de regionale ontwikkeling voorop komen te staan. Om de rol van de lokale en regionale overheden en de sociale partners te versterken moeten er mechanismen komen voor het toezicht op en de evaluatie van het gebruik van de middelen.

RAADT U WIE ONZE GAST IS?

De verrassingsgast

Tetyana Ogarkova, Oekraïense journalist en essayist, gespecialiseerd in literatuur, woont in Kyiv. In 2022 was zij de eerste gast die in ons speciale nummer over Oekraïne de tragedie van de oorlog in haar land schetste. Nu, in februari 2023, een jaar na het ontketenen van de Russische agressie tegen Oekraïne, blikt zij terug op dit jaar van dood en verderf en reflecteert zij op het lijden van de Oekraïners en de onuitwisbare wonde die de oorlog slaat in de Oekraïense ziel.

Tetyana Ogarkova: “De dag van de overwinning komt, maar de situatie van vóór 24 februari komt nooit meer terug”

Op 24 februari 2022 veranderde het leven van miljoenen Oekraïners abrupt. Denken we vandaag aan de dag van de overwinning, dan beelden we ons graag in dat op dat moment de vroegere situatie zal worden hersteld. Dat het een normale, vreedzame dag zal zijn, zoals de dag vóór de invalsoorlog.

Alleen: 23 februari komt niet meer terug.

We zijn bij de graven in het bos van Izjoem in de regio Charkiv geweest. We hebben dorpen zoals Kamianka of Dolyna, tussen Izjoem en Sloviansk bezocht, scènes uit een post-apocalyptische film, waar een handvol mensen zich zonder water of elektriciteit staande probeert te houden in de ruïnes van hun huizen. We hebben in de ogen gekeken van de moeder van Volodymyr Vakulenko, de kinderboekenschrijver die door de Russen is gedood in zijn dorp Kapitolivka, nabij Isjum. Zijn lichaam is pas maanden later teruggevonden. We hebben de ruïnes van Sviatohirsk aanschouwd. We zijn opgeschrikt door ontploffingen in de bevrijde stad Cherson, die door de Russen nog steeds werd gebombardeerd terwijl wij in ons het kunstmuseum bevonden waarvan de collecties door de bezetters waren geroofd.

Hoe is een terugkeer naar 23 februari denkbaar, nu deze beelden op ons netvlies staan gebrand? “Hier heb ik het bloed van mijn kinderen opgedweild”, vertelt een oudere vrouw terwijl ze naar de trap van een huis in het dorp Bezrouky in de regio Charkiv wijst. Dit is de plek waar haar achtjarige kleindochter en 38-jarige dochter op een mooie dag in de zomer van 2022 plotsklaps werden gedood door een Russische mijn. Het meisje was een boek aan het lezen. Ze deed het goed op school.

De overwinning? Als men ons op 23 februari 2022 als in een film had getoond wat ons allemaal te wachten stond, zouden we met stomheid geslagen zijn geweest, verlamd van angst, niet in staat om te reageren. En toch hebben we dit eerste oorlogsjaar doorstaan, iedere dag met meer vastberadenheid. Burgers en militairen, mannen en vrouwen, klein en groot. Gewone mensen die hebben laten zien dat ze tot buitengewone dingen in staat zijn. Sommigen gingen vrijwillig onder de wapens.

Anderen steunen het leger niet alleen als belastingbetaler maar ook, in steeds grotere mate, met giften. Weer anderen zetten zich als vrijwilliger in voor allerhande taken, van het naaien van camouflagenetten tot het maken van kaarsen voor de loopgraven. Kinderen bleven naar school gaan, waar de lessen werden onderbroken door luchtalarmen, en jongeren naar de universiteit, ondanks stroomonderbrekingen.

Niemand weet wat ons nog te wachten staat. We weten alleen dat we samen, dag na dag, richting de overwinning gaan. Omdat we maar al te goed weten wat er gebeurt als we de moed laten zakken. De graven van Izjoem zullen in Kyiv komen te liggen. Lviv zal gebombardeerd worden zoals Cherson. De kerncentrale van Khmelnytskyi zal onder vuur worden genomen zoals die van Zaporizja. We weten dit, omdat we het met eigen ogen hebben gezien.

En telkens als we onze ogen sluiten, zien we de gezichten van degenen die de dag van de overwinning nooit zullen meemaken. Iryna Zwila, onze vriendin uit Brovary, wier passie de rozen in haar tuin waren. Zij nam op 24 februari de wapens op en stierf twee dagen later bij de verdediging van Kyiv. Mykola Rachok, mijn literatuurstudent die van auto's en avonturenromans hield en in juli 2022 omkwam in de strijd bij Pokrovsk. Roman Barvinok, de violist die in het voorjaar van 2020 Vivaldi speelde voor het presidentieel paleis en in augustus 2022 sneuvelde aan het front in Oost-Oekraïne. En zovelen meer. Tienduizenden meer.

De dag van de overwinning komt. Hij zal niet op 23 februari 2022 lijken. Maar we hebben er alles voor over om dat droombeeld dichterbij te brengen.

Hartelijk dank voor onze gastbijdragers uit 2022

Nu het bijna één jaar geleden is dat de grootschalige Russische agressie tegen Oekraïne begon, willen wij alle journalisten, schrijvers en fotografen uit heel Europa bedanken die in dit eerste jaar van de oorlog hun verhalen en getuigenissen met ons hebben gedeeld: **Nadija Afanasieva, Vitaly Portnikov, Olga Czaiko, Tetyana Ogarkova, Olena Abramovych, Olga Vegera, Vasyl Kushmus, Kostas Onisenko, Marta Barandiy, Jowita Kiwnik en Slawek Kaminski.** (ehp)

NIEUWS VAN HET EESC

Metsola is het eens met Schweng: concurrentievermogen EU wordt belangrijker dan ooit

Tijdens de januarizitting van het EESC spraken de EESC-leden met Roberta Metsola, voorzitter van het Europees Parlement, over de manier waarop de EU moet reageren op geopolitieke uitdagingen. Zij was het met EESC-voorzitter Christa Schweng eens dat concurrentievermogen, samen met meer strategische autonomie, cruciaal is in de huidige moeilijke tijden.

Metsola loofde het Oekraïense volk voor zijn moedige verzet tegen de Russische agressie en benadrukte dat de Europese Unie zich als nooit tevoren heeft verenigd om Oekraïne financiële, humanitaire en militaire bijstand te verlenen. Ze zei: “Oekraïne vecht voor democratie, vrijheid en rechtvaardigheid. En ze vechten ook voor ons.”

Verwijzend naar het 30-jarig bestaan van de eengemaakte markt wees ze op het belang van concurrentievermogen: “We moeten weer gaan groeien, minder afhankelijk worden en tegelijkertijd vaart zetten achter de groene en de digitale transitie. Europa moet zijn troeven uitspelen en ervoor zorgen dat ons actieve handelsbeleid de Europeanen elke dag voordeel oplevert.”

Voor EESC-voorzitter **Christa Schweng** zijn deze aspecten essentieel voor de welvaart van mensen en bedrijven in de EU: “Het is nu of nooit. Alleen door gecoördineerde inspanningen kunnen we met succes bouwen aan een meer veerkrachtige, eerlijke en duurzame toekomst waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten."

Er werd ook gedebatteerd over de reactie van de EU op externe factoren die de economie beïnvloeden, zoals de Amerikaanse Inflation Reduction Act, de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en de volatiliteit van de prijzen van fossiele brandstoffen, en interne uitdagingen zoals het gebrek aan geschoolde arbeidskrachten waarmee Europa momenteel kampt.

Tijdens het debat werd beklemtoond dat er voor het maatschappelijk middenveld een cruciale rol moet zijn weggelegd bij de verbetering van EU-beleid en de uitvoering daarvan, en dat Europeanen meer inspraak in de EU willen, een punt dat tijdens de Conferentie over de toekomst van Europa al duidelijk werd gemaakt. (mt)

Zweeds voorzitterschap van de Raad 2023: Oekraïne nog steeds boven aan de agenda

De veiligheid van de Europeanen garanderen en de rechtsstaat en de grondrechten handhaven: crisisbeheersingsmaatregelen zullen de belangrijkste prioriteiten zijn voor Zweden, dat van januari tot juni 2023 het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie bekleedt.

In een debat tijdens de zitting van 25 januari 2023 heeft EESC-voorzitter **Christa Schweng** de volledige steun van het EESC voor het voorzitterschap toegezegd: “Het is een ongelooflijke uitdaging om het voorzitterschap over te nemen op een moment dat er een verschrikkelijke oorlog woedt aan de grenzen van de EU.” Het EESC juicht deze prioriteiten toe in het licht van de Russische agressie tegen Oekraïne, omdat we onze veiligheid en onze waarden niet mogen laten aantasten. Wij staan achter Oekraïne.”

Jessika Roswall, de Zweedse minister van Europese zaken, verklaarde dat het Zweedse voorzitterschap nauwe samenwerking met andere EU-instellingen en -organen, waaronder het EESC, uiterst belangrijk vindt. Ze kijkt ernaar uit om nauwe contacten te onderhouden en een open dialoog te voeren.

Verwijzend naar de topprioriteit van het voorzitterschap benadrukte zij dat “Zweden het voorzitterschap overneemt in een periode met historische uitdagingen voor de Unie. De wrede aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne zal de Europese agenda blijven domineren.”

Het Zweedse voorzitterschap zal zich inzetten om de Europese eenheid te bewaren en de Unie groener, veiliger en vrijer te maken, met speciale aandacht voor:

- Veiligheid
- Concurrentievermogen
- De groene transitie en de energietransitie
- Democratische waarden en de rechtsstaat (mp)

De interne markt moet in dienst staan van de burgers en niet andersom

Ter gelegenheid van het 30-jarige bestaan van de interne markt van de EU dit jaar heeft het EESC tijdens de zitting van januari met commissaris Margrethe Vestager gedebatteerd over de vraag hoe de grootste uitdaging voor de volgende generatie kan worden aangegaan.

De interne markt wordt algemeen beschouwd als de grootste verwezenlijking van de EU. De huidige crises, zoals de klimaatverandering, COVID-19 en de oorlog in Oekraïne, hebben echter de kwetsbaarheid ervan voor onvoorziene verstoringen blootgelegd. Hoe kunnen we de groene en digitale transitie in de EU doorvoeren zonder de vrijemarktbeginselen te schenden en zonder afbreuk te doen aan het concurrentievermogen van de Europese bedrijven? De Commissie heeft een plan om deze kwesties aan te pakken, dat zij in februari zal presenteren.

Tijdens de zitting van januari heeft het EESC concrete voorstellen gedaan om de interne markt verder te ontwikkelen zonder het concurrentievermogen van Europa uit het oog te verliezen. EESC-voorzitter **Christa Schweng** zei hierover: “Alleen een concurrerend Europa kan voor welvaart en welzijn zorgen en de klimaat- en milieuproblemen op duurzame wijze oplossen. Daarom is het van cruciaal belang dat EU-bedrijven in een gunstig klimaat kunnen innoveren, investeren en handeldrijven, onder dezelfde voorwaarden als hun buitenlandse concurrenten.”

Margrethe Vestager, uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie, was het ermee eens dat de EU aan de interne markt moet blijven werken en wees erop dat "Europa er heel anders zou uitzien als de interne markt dertig jaar geleden niet tot stand was gekomen".

Een van de belangrijkste punten van het debat was de kwestie van overheidssteun voor economisch herstel en de dubbele transitie. Als deze steun niet beperkt blijft tot een kortstondige injectie, zo groeit de vrees, kan dit kleinere economieën en de wereldhandel in gevaar brengen.

Het debat werd afgesloten met verklaringen van de voorzitter van de groep maatschappelijke organisaties van het EESC, **Séamus Boland**, de voorzitter van de werknemersgroep van het EESC, **Oliver Röpke**, en een lid van de werkgeversgroep van het EESC, **Felipe Medina.** (tk)

Sustainable Development Solutions Network waarschuwt voor het gevaar van een "verloren decennium voor de Agenda 2030"

Op 24 januari bleek tijdens een debat in het EESC dat de EU de doelstellingen van de VN-agenda 2030 niet lijkt te gaan halen. Maar er is hoop. De EU heeft de kans om het voortouw te gaan nemen, onder meer door middel van financiële steun. Wat het toezicht betreft is hierbij voor het EESC een belangrijke rol weggelegd.

Tijdens de januari-zitting van het EESC werd een debat gehouden met **Guillaume Lafortune**, vicevoorzitter van het Sustainable Development Solutions Network van de VN (UN SDSN), over de verwezenlijking van de VN-doelen voor duurzame ontwikkeling (SDG's).

De heer **Lafortune** presenteerde het met steun van het EESC geschreven Europe Sustainable Development Report 2022. Volgens de heer **Lafortune** lukt het de EU momenteel niet om de doelstellingen te halen. Tegelijkertijd wordt er in de hele wereld steeds minder voortgang geboekt en hebben vooral de ontwikkelingslanden, die met ernstige financieringsproblemen kampen, een achterstand opgelopen.

Volgens het rapport zou de EU zich binnen het VN-systeem sterk moeten maken voor een mondiaal plan om de internationale financiering voor de SDG's op te voeren. EESC-voorzitter **Christa Schweng** onderschreef dit en wees erop hoe belangrijk het leiderschap van de EU is voor de verwezenlijking van wereldwijde veranderingen.

Door standpunten van belanghebbenden over de vorderingen met de SDG's te verzamelen zal het EESC ook een belangrijke rol spelen bij de voor juli 2023 verwachte eerste vrijwillige evaluatie van de verwezenlijking van deze doelstellingen. Het EESC pleitte voor een horizontale benadering van de doelstellingen, gezien de onderlinge samenhang van de SDG's en hun respectieve streefdoelen, en stelde voor om met de oprichting van een nieuw platform te zorgen voor een grotere structurele inbreng van het maatschappelijk middenveld

in SDG-beleid. (gb)

EU moet met dwangarbeid gemaakte producten verbieden en de mensenrechten verdedigen

De EU moet alle vormen van dwangarbeid bestrijden en wereldwijd de voorvechter van mensenrechten worden, aldus het EESC in een advies dat het tijdens zijn zitting van januari heeft goedgekeurd.

In zijn advies "Verbod op met dwangarbeid vervaardigde producten", opgesteld door **Thomas Wagnsonner** , spreekt het Comité zijn steun uit voor het voorstel van de Europese Commissie om producten waarbij gebruik is gemaakt van dwangarbeid, op de EU-markt te verbieden. Van cruciaal belang is dat alle EU-lidstaten het Protocol van 2014 bij het Verdrag van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende de gedwongen arbeid van 1930 ratificeren.

Het EESC stelt voorts met voldoening vast dat het voorstel ook betrekking heeft op de bestrijding van gedwongen kinderarbeid en roept de Commissie op hier vaart achter te zetten door de bestaande IAO-verdragen inzake kinderarbeid op te nemen in het toepassingsgebied van de verordening.

Thomas Wagnsonner: "De bevordering van economische, sociale, culturele en arbeidsrechten, en daarmee de uitbanning van alle vormen van dwangarbeid en uitbuiting, is van wezenlijk belang wil de EU wereldwijd de toon kunnen blijven aangeven op het gebied van mensenrechten en democratie."

Om dwangarbeid te voorkomen is het volgens het EESC zaak dat internationaal wordt samengewerkt en dat de rol van het maatschappelijk middenveld institutioneel wordt verankerd in het nieuwe voorstel van de Commissie. Ook pleit het voor richtsnoeren om bedrijven te ondersteunen, voor een specifieke databank met risico-indicatoren en voor een benchmarkingsysteem. (mp)

Energieprijzencrisis: EU moet consumenten en bedrijven steunen

De EU moet zich in deze energieprijzencrisis richten op bescherming van alle huishoudens en bedrijven die hun energierekening niet of nauwelijks kunnen betalen. Zo luidde de belangrijkste boodschap van

het advies over het economisch beleid van de eurozone in 2023 dat het EESC tijdens zijn zitting in januari heeft goedgekeurd.

Het EESC steunt het voorstel van de Europese Commissie om de meest kwetsbare verbruikers door middel van een prijsplafond te beschermen: tot een bepaald energieverbruik betalen zij dan een tarief dat onder de marktprijs ligt.

Wel waarschuwt het Comité ervoor dat zowel mensen die onder de armoedegrens leven als mensen met een lager middeninkomen die met de huidige marktprijzen hun energierekening ook nauwelijks meer kunnen betalen, van het prijsplafond moeten kunnen profiteren.

Petru Sorin Dandea, rapporteur voor het advies: “De winter van 2022-2023 heeft enorme problemen in de Unie veroorzaakt. Willen kwetsbare huishoudens in deze energieprijzencrisis echt beschermd worden, dan moet het prijsplafondbeleid van de Commissie inclusief zijn.”

Het EESC steunt het voorstel van de Commissie dat de lidstaten gebruikmaken van de tijdelijke kaderregeling voor crisissteun om te voorkomen dat bedrijfsactiviteiten stil komen te liggen. Het dringt er bij hen op aan alles in het werk te stellen om met name kleine en middelgrote ondernemingen te helpen.

Om de stijging van de inflatie te beteugelen heeft de Europese Centrale Bank de instrumenten van het monetair beleid ingezet. Dit beleid heeft echter alleen kans van slagen als het wordt gecoördineerd met het begrotingsbeleid van de landen van de eurozone. (mp)

De EU moet de internationale samenwerking ter bescherming van de oceanen opvoeren

Meer internationale samenwerking is essentieel om de oceanen tegen 2030 duurzaam te maken en de veiligheid en beveiliging op zee te waarborgen, aldus het EESC in een nieuw advies dat tijdens de zitting van januari is goedgekeurd.

Oceaangovernance is een complexe aangelegenheid, die daarom niet louter als een “mariene aangelegenheid” mag worden beschouwd en een multidisciplinaire en geïntegreerde aanpak ter ondersteuning van besluitvormers op alle niveaus vergt.

De impact van de mens op zeeën en oceanen houdt vaak verband met landgerelateerde activiteiten. Een aanzienlijk deel van de mariene vervuiling is terug te voeren op afvalstoffen, pesticiden, antibiotica, fosfaten en kunststoffen die in het mariene milieu terechtkomen. Daarnaast is er ook het probleem van niet-geëxplodeerde oorlogsmunitie.

Volgens het EESC is voor de EU als wetgever en als internationale speler die netwerken en partnerschappen versterkt een cruciale rol weggelegd, en moeten de verschillende belanghebbenden daadwerkelijk en op

transparante wijze bij iedere fase worden betrokken.

“De EU heeft een leidende rol te spelen bij de inspanningen ter bescherming van de oceanen, maar alle landen moeten hun steentje bijdragen: alleen op die manier zullen de toekomstige generaties onze planeet nog de blauwe planeet kunnen noemen”, aldus **Stefano Palmieri**, rapporteur voor het advies.

Met het oog op koolstofneutraliteit in 2050 en duurzaamheid in 2030 moet de EU zich richten op maatregelen voor een gezond marien milieu en bescherming van visbestanden, die beide van vitaal belang zijn voor talrijke gemeenschappen. (mp)

Veiligheid is meer dan defensie

Tijdens zijn zitting van januari heeft het EESC gedebatteerd over de visie van de EU op het “strategisch kompas” voor veiligheid en defensie, waarbij het aanvoerde dat veiligheid ruim moet worden opgevat en veel verder moet gaan dan militaire defensie. Het maatschappelijk middenveld mag niet aan de zijlijn blijven staan in veiligheidskwesties: in tijden van crisis kan het een stabiliserende rol spelen, zoals de oorlog in Oekraïne heeft aangetoond.

In een initiatiefadvies over het Strategisch kompas van de EU heeft het EESC gepleit voor een ruimere definitie omdat de huidige opvatting van veiligheid in de EU te beperkt is. “Veiligheid gaat verder dan louter militaire defensie. In tijden van complexe, hybride dreigingen moet het begrip veiligheid worden uitgebreid met aspecten als energie, vervoer, digitallisering, zekerheid van de water- en voedselvoorziening, veiligheid van de burgers en buitenlandse inmenging,” aldus **Christian Moos**, rapporteur voor het EESC-advies.

In het advies wordt betoogd dat de EU, naast de nationale capaciteit, defensieplanning en gezamenlijke aankopen, haar beperkte middelen in de eerste plaats moet blijven investeren in civiele beleidsmaatregelen en mechanismen om conflicten te voorkomen. Het maatschappelijk middenveld kan hier iets aan doen via zijn sociale en economische netwerken en via zijn sterke potentieel voor publieke en culturele diplomatie.

De terugkeer van de oorlog in Europa met de Russische agressie tegen Oekraïne is de EU wakker geschud wat haar relatie met de NAVO aangaat.

“De EU en de NAVO hebben het potentieel van hun samenwerking nog niet volledig benut. Versterking van de Europese pijler van veiligheid en defensie betekent versterking van de NAVO. Wanneer we het hebben over het versterken van de defensievermogens van de EU, is het niet om te concurreren met de NAVO, maar om haar aan te vullen, aldus corapporteur en EESC-lid **Peter Clever**. (mt)

De nieuwe zorgstrategie van de EU is de lakmoesproef voor een sociaal Europa

Het EESC is ingenomen met het voorstel van de Europese Commissie voor een alomvattende Europese zorgstrategie die alle Europeanen hun hele leven lang toegang moet bieden tot hoogwaardige (gezondheids)zorg.

Het EESC prijst de voorstellen van de Commissie voor een Europese zorgstrategie als een belangrijke stap in de richting van een toegankelijke en betaalbare zorginfrastructuur in Europa die in de behoeften van zorgontvangers voorziet (van pasgeborenen tot zeer oude mensen) en die alle zorgverleners ondersteuning biedt, ongeacht hun arbeidsstatus.

Het EESC heeft in zijn tijdens de zitting van januari goedgekeurde advies verschillende aanbevelingen gedaan met betrekking tot de strategie en de bijbehorende twee voorstellen inzake voor- en vroegschoolse educatie en opvang en inzake langdurige zorg, die de Raad in december heeft goedgekeurd.
Het EESC heeft ook opnieuw voorgesteld om een Europese zorggarantie in het leven te roepen. Dit instrument is vergelijkbaar met de EU-jongerengarantie en zou ertoe bijdragen dat iedereen die in de EU woont toegang krijgt tot hoogwaardige (gezondheids)zorg. De zorggarantie zou ook de tekorten in de zorg aanpakken en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden voor zorgverleners en mantelzorgers bevorderen.

“Wij vinden dat zorg niet alleen beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar moet zijn, maar ook inclusief, duurzaam en op mensenrechten gebaseerd. Hoogwaardige zorg voor iedereen is voor velen in Europa nog steeds geen realiteit”, zei **Kinga Joó**, de rapporteur voor dit advies.

In het advies wordt benadrukt dat de betaalbaarheid en continuïteit van zorgdiensten prioriteit moeten krijgen, zeker als antwoord op de huidige crises: de oorlog in Oekraïne, de energiecrisis en de gestegen kosten van het levensonderhoud. De zorgsector moet op passende wijze gefinancierd worden en de lidstaten moeten ervoor zorgen dat banen in de zorg aantrekkelijk en goed betaald zijn en gewaardeerd worden.

“De in ons advies gekozen benadering houdt rekening met de bezorgdheid van de actoren uit het maatschappelijk middenveld. Het ideaal van een sociaal Europa ligt eraan ten grondslag. We benadrukken ook dat de lidstaten hier een grote rol spelen, want zij vormen de belangrijkste pijler van de zorgstrategie. Als we hen er niet van kunnen overtuigen de verantwoordelijkheid te nemen voor de genoemde problemen en als zij de lacunes in hun nationale zorgstelsels niet opvullen, komen we niet ver met de strategie”, aldus corapporteur **Zoe Tzotze-Lanara**.

De belangrijkste aanbevelingen in het advies zijn onder meer: de fundamentele rol van gezinnen in de zorg ondersteunen, de behoeften van mantelzorgers en informele zorgverleners en de omstandigheden waarin zij werken snel in kaart brengen, genderevenwicht en -gelijkheid in zowel de formele als de informele zorgsector tot stand brengen en de rechten van alle zorgverleners, ongeacht hun migratie- of verblijfsstatus, beter beschermen. (ll)

NIEUWS VAN DE GROEPEN

Het industrieel plan voor de Green Deal is niet af zonder een agenda voor het concurrentievermogen

Door Stefano Mallia, voorzitter van de groep Werkgevers van het EESC

Het voorstel van de Commissie is onvolledig en moet deel uitmaken van een langetermijnvisie voor een concurrentievermogensagenda.

De Europese Commissie is op 1 februari 2023 met een mededeling gekomen waarin ze voor het eerst reageert op het ongekende klimaatpakket van de Amerikaanse president Joe Biden, de Inflation Reduction Act (IRA), waarmee de Amerikaanse industrie wordt gesteund met een recordbedrag van 369 miljard dollar aan subsidies. Het lijkt erop dat het Commissievoorstel zal zorgen voor veel wat nodig is – een voorspelbaar regelgevingskader, toegang tot financiering, arbeidskrachten met de juiste vaardigheden en een open handelsagenda – maar na een eerste beoordeling zijn de EU-werkgevers het erover eens dat er nog heel wat werk aan de winkel is als we op lange termijn concurrerend willen blijven.

Allereerst mogen we niet vergeten dat er naast de groene transitie ook nog een digitale transitie is.

Ten tweede is het nuttig erop te wijzen dat subsidies alleen niet voldoende zijn. Wat de IRA echt problematisch maakt, is niet zozeer de subsidieomvang, waar de EU-begroting en de verschillende EU-fondsen in feite nog bovenuitsteken, maar veeleer de combinatie van subsidies en lage energieprijzen in de VS. Door die twee factoren samen vormt de IRA een probleem voor Europa. Voeg daarbij de relatief lage productiviteit van industriesectoren in de EU en we worden inderdaad geconfronteerd met een situatie die voor de Europese economie zeer gevaarlijk is. Subsidies hebben al tot verdeeldheid onder EU-landen geleid en zullen uiteindelijk resulteren in versnippering van de eengemaakte markt, een schadelijke wedloop en verzwakking van de regionale ontwikkeling.

Ten derde lijkt de Commissie zich met haar plan te laten leiden door het achterhaalde “pick the winner”-beginsel. Hiermee wordt verwezen naar een situatie waarin beleidsmakers doelstellingen voor industriële capaciteit vaststellen op basis van een sectorspecifieke analyse en rekening houdend met de hele toeleverings- en waardeketen, om zo te bepalen welke bedrijven voorrang moeten krijgen voor steun op financieel en regelgevingsgebied. De term “cleantechsector” is al arbitrair, want de groene transitie vindt in alle sectoren en alle soorten bedrijven plaats.

We weten allemaal waar het echte probleem ligt: het concurrentievermogen. We moeten dringend terrein terugwinnen en de transitie naar de groene economie biedt ons die kans. Maar concurrerend zijn en banen

creëren moet tot onze mindset gaan behoren en een centrale plaats krijgen in onze beleidsvorming. Daarom dringen werkgevers in de EU aan op een agenda voor het concurrentievermogen.

Een sterke sociale dialoog voor een echt sociaal Europa

Door de groep Werknemers van het EESC

De groep Werknemers van het EESC is ingenomen met het initiatief voor de sociale dialoog, dat onlangs door de Europese Commissie is gepubliceerd. Het is een sterk signaal aan de werknemers en burgers van de EU die momenteel kampen met een ernstige crisis op het gebied van de kosten van het levensonderhoud.

Overeenkomsten tussen de sociale partners over eerlijke lonen en arbeidsvoorwaarden kunnen doeltreffende maatregelen zijn om de gevolgen van de inflatie voor werkende gezinnen op te vangen. Dat was het geval tijdens de pandemie, toen collectieve onderhandelingen in heel Europa arbeidstijdverkorting, telewerk en gezondheids- en veiligheidsprotocollen mogelijk maakten en het pad effenden voor een eerlijker herstel.

Daarom vormen sociale dialoog en collectieve onderhandelingen de ruggengraat van het Europees sociaal model en zijn zij van cruciaal belang voor de democratie en voor duurzame economische groei, en dat moet zo blijven.

De sociale dialoog is echter nog lang niet overal in Europa een realiteit. In sommige lidstaten beschikken de sociale partners namelijk niet over voldoende organisatiecapaciteit en zijn nieuwere arbeidsvormen, zoals platformwerk, vaak minder goed vertegenwoordigd. Het percentage werknemers dat onder nationale collectieve arbeidsovereenkomsten valt, is de afgelopen decennia aanzienlijk gedaald.

Daarom juichen wij het initiatief van de Europese Commissie van harte toe als een stap in de goede richting, hoewel er meer duidelijkheid moet komen over de rol van de lidstaten bij de vaststelling van bindende mechanismen voor de betrokkenheid van de sociale partners. (mg)

Met de juiste vaardigheden moet iedereen toegang tot de arbeidsmarkt krijgen

door Ioannis Vardakastanis, vicevoorzitter van de EESC-groep Maatschappelijke Organisaties

We moeten het Europees Jaar van de vaardigheden aangrijpen om kloven te overbruggen. We moeten die factoren aanpakken die zo veel mensen in de EU in de weg staan bij het vinden van

een goede baan die voldoening geeft. Nu de beroepsbevolking in de EU krimpt, is het belangrijker dan ooit dat we kijken naar het potentieel van degenen die te vaak aan de zijlijn staan. Dat potentieel kunnen we ontsluiten door te investeren in hun vaardigheden.

Bij het ontwikkelen van vaardigheden die nu en in de toekomst relevant zijn op de arbeidsmarkt zal uiteraard rekening moeten worden gehouden met de toenemende digitalisering van onze economieën. Dit betekent dat de lacunes op het gebied van digitale vaardigheden gedicht moeten worden, zeker ook in het geval van bijvoorbeeld mensen met een handicap en ouderen die nog aan het werk zijn. Digitale geletterdheid komt in onze moderne samenlevingen niet alleen van pas om de juiste plek op de arbeidsmarkt te vinden, maar is ook een voorwaarde om een onafhankelijk leven te kunnen leiden. Niemand zou dan ook de mogelijkheid ontzegd mogen worden om zijn of haar digitale vaardigheden op peil te brengen.

Bij het promoten van vaardigheden die onze economieën toekomstbestendig moeten maken, mag echter niet alle aandacht naar digitale vaardigheden uitgaan. Het Europees Jaar van de vaardigheden moet ook dienen als platform waarop wordt belicht hoe belangrijk en waardevol banen zijn in de techniek, banen waarbij mensen met hun handen werken, banen van vakmensen. Voor de vaardigheden die in deze sectoren vereist zijn, is te lang te weinig waardering geweest, evenals voor de cruciale rol die ze in onze samenlevingen vervullen. De groene transitie ligt aan de basis van de blauwdruk van de EU voor de economische transformatie die zich de komende jaren moet voltrekken. Mensen die over de nodige technische kennis en vakbekwaamheid beschikken om deze transformatie concreet gestalte te geven, zijn dan ook hard nodig. Dit betekent dat veel werkenden omgeschoold moeten worden en dat we nu de gelegenheid te baat moeten nemen om ook mensen die meestal geen baan kunnen vinden te bereiken en in staat te stellen om zich vaardigheden eigen te maken.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Dagen van het maatschappelijk middenveld 2023

Dit jaar staan de Dagen van het maatschappelijk middenveld in het teken van de cruciale rol van de maatschappelijke organisaties bij de bescherming van de sociale cohesie en een veerkrachtige democratie in Europa.

Niet alleen staat Europa voor ongekende en dringende uitdagingen, zoals een oorlog op zijn grondgebied, het herstel na de COVID-19-crisis en een ingrijpende energiecrisis, ook het Europees democratisch model komt in deze snel veranderende, steeds digitalere wereld op losse schroeven te staan. Tijdens een open en inclusief gesprek over de existentiële bedreigingen voor de democratische waarden die opnieuw de kop opsteken, zullen onder meer de volgende vragen aan de orde komen:

- Hoe zien we de participatie- en overlegdemocratie in de toekomst?
- Hoe kunnen we de Europese economie democratiseren?
- Hoe moet het maatschappelijk middenveld worden gefinancierd?
- Wat betekenen de digitale rechten voor de burgers?
- Welke vaardigheden hebben we nodig om de democratische participatie te versterken?

Kom naar het EESC en neem deel aan het debat met belanghebbenden en Europese instellingen over de manier waarop de maatschappelijke organisaties als aanjager van verandering een cruciale rol spelen bij het te boven komen van de huidige crisis.

Voor meer informatie en inschrijvingen klikt u hier. Volg ons op twitter @EESC_LiaisonG #CivSocDays.

Scholen verwelkomen EESC-leden in de aanloop naar Jouw Europa, jouw mening!

Leden van het Europees Economisch en Sociaal Comité brengen in februari en maart een bezoek aan vijfendertig scholen in de EU-lidstaten en zeven kandidaat-lidstaten, om hen voor te bereiden op "Jouw Europa, jouw mening!", het jongerenevenement dat op 23 en 24 maart 2023 in Brussel zal plaatsvinden.

Het EESC-evenement voor jongeren "Jouw Europa, jouw mening!" (YEYS) zal dit jaar voor de 14e keer worden gehouden, na een onderbreking van drie jaar als gevolg van COVID-19. Het evenement, dat dit jaar in het teken staat van de "Jongerendialogen over democratie", is bedoeld om jongeren te helpen begrijpen waar de Europese waarden voor staan en wat actief burgerschap betekent in een participatieve democratie.

De EESC-leden die als mentor van de leerlingen fungeren bij deze praktische introductie in de representatieve democratie van de EU, brengen nu een bezoek aan de geselecteerde scholen. (Op de foto zien we **EESC-vicevoorzitter Cillian Lohan** met leerlingen van de Ierse middelbare school).

De 16- tot 18-jarige leerlingen komen vervolgens in maart naar Brussel en nemen deel aan workshops en werkgroepen om een consensus te bereiken,

waarna hun voorstellen ter bevordering van de betrokkenheid van jongeren en actief burgerschap zullen worden voorgelegd aan de Europese instellingen en hoge Europese beleidsmakers en besluitvormers. Het jongerenevenement is bedoeld om de jongeren meer bewust te maken van de manier waarop sociale akkoorden worden bereikt tussen groepen met verschillende belangen.

Het slotevenement zal plaatsvinden op 23-24 maart 2023. Sprekers zijn onder meer:

- **Christa Schweng**, voorzitter van het EESC
- **Cillian Lohan**, vicevoorzitter van het EESC, belast met Communicatie
- **Kira Marie Peter-Hansen**, **de jongste politicus die ooit is verkozen in het Europees Parlement** (De Groenen/Vrije Europese Alliantie), vicevoorzitter van de Subcommissie belastingaangelegenheden
- **Ismael Páez Civico**, bestuurslid van het Europees Jeugdforum
- **Themis Christophidou**, directeur-generaal Onderwijs, Jongerenzaken, Sport en Cultuur bij de Europese Commissie

Nadere details over #YEYS2023 zijn te vinden op de website. (ab)

Redactie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Aan deze uitgave werkten mee

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Coördinatie

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europees Economisch en Sociaal Comité
Jacques Delorsgebouw, Belliardstraat 99, B-1040
Brussel, België

EESC Info verschijnt negen keer per jaar – telkens ter gelegenheid van een EESC-zitting. ?EESC info is beschikbaar in 23 talen.
EESC Info is niet het officiële verslag van de werkzaamheden van het EESC. Voor die werkzaamheden wordt verwezen naar het Publicatieblad van de Europese Unie en andere publicaties van het EESC.
Reproductie – onder vermelding van EESC Info – is toegestaan, op voorwaarde dat de redactie een link wordt toegestuurd.

03/2023